

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд на докторанта

КРУМ АНГЕЛОВ ЛОВКОВ

на тема:

„МЕТОДИКА ЗА ПОДГОТОВКА НА 15-16 ГОДИШНИ ФУТБОЛИСТИ“

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 7.6 „Спорт“, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“

Научен ръководител: доц. Емил Атанасов, доктор

Член на научното жури: доц. Арахангел Гигов, доктор

I. Актуалност на проблема

Възлов етап в многогодишната спортна подготовка на подрастващи футболисти е възрастта между 15-16 години. Развитието на опорно-двигателния апарат, поносимостта към тренировъчни натоварвания и менталните способности на юношите вече са на достатъчно високо ниво. Пубертетният период е към края си, а с това настъпва оформяне на личността и изграждане на трайни интереси към предпочитана социална реализация, в случая футбола. Пропуските в подготовката в тази възраст водят до преждевременно отказване на талантиливи състезатели, пропускане на ползата от сензитивните периоди в развитие на основните физически качества, липса на достатъчно висок технически и тактически потенциал на състезателите, върху който да се надгражда в следващите етапи на спортна подготовка. От тази гледна точка давам висока оценка на значимостта на изследвания от докторанта проблем,

II. Структура и съдържание на отделните раздели на разработката

Дисертационният труд е разработен на 130 стандартни страници, структурирани в увод, три глави, изводи и препоръки, списък на ползваната литература и 8 стр. приложения. Фактологичният материал е представен на 49 таблици, 1 приложение и онагледен на 33 фигури. Стилът на автора е научно издържан.

Литературният обзор (глава I) е с относително завишен обем от 60 страници. Използвани са 112 литературни източника, 71 от които на кирилица, 30 на латиница и 11 интернет източника. В него е направена подробна характеристика на възрастовите особености в развитието на детския организъм – соматотип, медико-биологични и психологически особености. Дискутиран е въпросът доколко същите са генетично предопределени или подлежат на развитие под влияние на тренировъчния процес. Разгледани са и особеностите на отделните страни на подготовката на подрастващи футболисти (физическа, техническа и психологическа). На тази солидна основа, в раздел I.5 е развита постановката на проблема и

формулирана работната хипотеза, която изразява в това, че „*прилагането на разработения от докторанта годишен модел на подготовка би довел до по-висока ефективност на тренировъчния процес*“.

Целта и задачите на изследване (глава II) съответстват на темата на труда, извършената от докторанта изследователска работа и са добре формулирани. Единствената ни забележка е, че задача 5 би могло да отпадне, тъй като формулирането на изводи и препоръки е задължителен елемент на научното изследване. Изследван контингент са 51 треньори, работещи в сферата на детско-юношеския футбол и 44 състезатели по футбол, разпределени в две групи – експериментална (ЕГ) и контролна. Като критерии за ефективността на приложената в ЕГ методика са ползвани 12 теста, описващи основните двигателни способности и технически умения на изследваните. В отделен раздел от главата II.4.1. е описана тренировъчната програма, разработена от докторанта.

Анализът на резултатите е представен в трета глава. В нея можем да разграничим две основни части:

□ **Анализ на резултатите от анкетно проучване сред специалисти по футбол** (раздел III.1). От него ясно се вижда, че пряко ангажираните с юношески футбол треньори определят нивото както на мъжкия, така и юношеския футбол в България като ниско. Освен това, става ясно че спортната практика има нужда от нови, научнообосновани методики за подготовка. Резултатите от анкета подчертават актуалността на изследвания от докторанта проблем.

□ **Анализ на резултатите от проведения от докторанта експеримент, който е структуриран в два подраздела, както следва:**

□ В раздел III.2.1 и III.2.2 авторът се е спрял на **състоянието** на изследваните показатели и е съпоставил **динамиката на тяхното развитие** при двете групи (експериментална и контролна). От добре представеният фактологичен материал става ясно, че в експерименталната група се наблюдават по-високи темпове на развитие по всички показатели, което потвърждава цитираната по-горе работна хипотеза.

□ В раздел III.2.3 са изследвани **взаимовръзките** между изследваните показатели.

Изводите и препоръките отразяват извършената от докторанта изследователска работа.

Авторефератът е разработен съобразно с изискванията и отразява вярно същността на дисертационния труд.

III. Слабости и въпроси във връзка с дисертационния труд

Като слабости на дисертационния труд бихме посочили известната липса на баланс между информацията в отделните раздели на разработката, както следва:

- ☐ В литературния обзор подробно се разглеждат състоянието и развитието на антропометричните показатели на момчетата в изследвания възрастов диапазон, а информация за тях в експерименталната част на труда липсват.
- ☐ Системата за контрол и оценка на основните двигателни качества е представена в глава I, а по наше мнение тя е принос на автора и би следвало да е представена в трета глава.
- ☐ Обработката на данните от експеримента е коректно направена, но текстуалният анализ е сравнително кратък и в него липсват акценти и обобщения. Не става ясно, например кои от изследваните качества се развиват в по-голяма степен и защо, как се отразява по-високото ниво на двигателни способности на експерименталната група (отборът на ПФК Берое) върху състезателната дейност на отбора и т.н.

В тази връзка е уместно при своята защита докторантът да поясни с какво разработената от него методика се различава от традиционни такива и каква е състезателната реализация на отборите от двете групи в хода на експеримента.

IV. Приноси на труда

Като основни приносни моменти на труда бихме посочили:

- ☐ На базата на богат емпиричен материал е разработена научно обоснована система за контрол на основните двигателни качества на подрастващи футболисти;
- ☐ Разработен е модел за едногодишна спортна подготовка на млади 15-16 годишни футболисти
- ☐ Експериментално, на базата на развитието на основните двигателни качества и технически умения е доказана нейната ефективност.

V. Публикационна и педагогическа дейност на докторанта

Отделни аспекти на изследвания от докторанта проблем са публикувани 3 статии (2 самостоятелна и 1 в съавторство) в научни списания.

Цялата образователна и професионална дейност на докторанта Крум Ловков е свързана с футбола – от 2008 до 2011 г. е активен състезател, след което е треньор, като от 2015 г. ръководи студентския отбор на НСА. Хоноруван преподавател е в сектор „Футбол“ и като такъв се проявява като трудолюбив, отговорен и етичен колега.

В заключение бих желал да отбележа, че представеният за защита дисертационен труд показва отличните познания на докторанта в областта на спортната наука, възрастовите особености в развитието на детския организъм и особеностите на многогодишната спортна подготовка във футбола. Разработената от него методика и начинът по който доказва нейната ефективност показват и неговата солидна научна подготовка. Несъмнени са авторството и приносните моменти на труда. Всичко това ми дава основание да дам положителната оценка на дисертационния труд и да заявя че ще дам положителния си вот на КРУМ АНГЕЛОВ ЛОВКОВ да бъде присъдена

образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 7,6 „Спорт“
по докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

16,05,2018 г.

:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Арахангел Гигев', written over a dotted line.

София

/Доц.Арахангел Гигев,доктор/